

5. Flygtningeproblemer og lande plaget af krig

Det er fremført, at lande, der enten har været eller fortsat er plaget af krig, bør have særlig opmærksomhed når der skal udpeges fremtidige samarbejdslande. Det påpeges, at disse lande ofte er tynget ikke blot af betydelige flygtningeproblemer og vanskeligheder ved permanent bosætning af flygtninge, men også af særligt store problemer med fødevarerproduktion og -fordeling.

Der kan ikke være tvivl om, at sådanne lande har et ganske særligt behov for bistand, til at løse den nød, der følger i krigens kølvand, til genbosætning af de mange flygtninge, og til i en senere fase at genopbygge og udvikle økonomien. Det vil derfor være rigtigt fortsat at søge disse særlige hensyn tilgodeset ved tilrettelæggelsen af den samlede danske u-landsbistand.

6. Dansk erhvervslivs rolle i bistandssamarbejdet

De fremsendte kommentarer vedrørende samspillet mellem udviklingsbistanden og dansk erhvervsliv peger i vidt forskellig retning. På den ene side ønsker en række erhvervsorganisationer betydeligt større råderum for dansk erhvervsliv, mens på den anden side en række andre organisationer og enkeltpersoner ønsker en skarp adskillelse mellem bistandspolitiske og erhvervspolitiske hensyn, og dermed en stramning af rammerne for dansk erhvervslivs deltagelse i bistandssamarbejdet. Diskussionen herom har præget debatten om Danidas handlingsplan, især i månederne umiddelbart forud for folketingsdebatten i november 1988.

Under folketingsdebatten var der imidlertid bred tilslutning til et forslag om at etablere et særligt forum med deltagelse af erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og Danida, med henblik på at drøfte, hvordan man bedst kan anvende og udnytte danske ressourcer i u-landsbistanden.

Det første møde i dette nye kontaktudvalg om industriudvikling i u-landene blev afholdt den 6. marts 1989. Fra fagbevægelsen deltager formændene for LO, Dansk Metalarbejderforbund, FTF og Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundet. Endvidere deltager formæn-

dene for Industrirådet, Landbrugsrådet, Handelskammeret og Håndværksrådet. Endelig indgår også formanden for Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde og formanden for Rådet i kontaktudvalget.

Udvalget har nedsat et antal arbejdsgrupper, som nu arbejder videre med en række ideer og forslag om bl.a. miljø og energi, mindre danske virksomheders deltagelse i u-landssamarbejdet, danske leverancer til internationale organisationer, samt teknologioverførsel og -tilpasning.

7. Styrkelse af samhandelen u-landene imellem

Der er fremført ønske om at der lægges øget vægt på at udnytte og forbedre det regionale samarbejde mellem udviklingslandene, såkaldt syd-syd handel. I relation hertil peges der fra anden side på muligheden for også at inddrage melleminkomstlande i bistandssamarbejdet som lokomotiv for regional samhandel og udvikling.

Denne syd-syd handel er allerede indarbejdet som en del af dansk udviklingsbistand. Der er således et voksende antal eksempler på, at der som led i bistandssamarbejdet foretages indkøb i andre udviklingslande. Alene til de afrikanske lande er der i de senere år foretaget indkøb for 30-40 millioner kr., og alt tyder på, at en fortsat stigning vil være mulig.

Blandt disse indkøb kan f.eks. nævnes: Sække fra Bangladesh til kooperativer i Tanzania, såsæd fra Kenya og Malawi til Tanzanias landbrugsministerium, såsæd og landbrugsudstyr fra Zimbabwe til landbrugsprojekt i Mozambique, færdiggørelse i Zimbabwe af dansk leverede jernbanevogne til Botswana samt mælkejunger fra Kenya til mejeriprojekt i Uganda.

I forbindelse med den planlagte decentralisering af Danidas virksomhed er det tanken, at der også skal ske en decentralisering af en række indkøbsfunktioner. I kombination med et udbygget lokalt og regionalt kendskab vil en sådan decentralisering yderligere forøge mulighederne for at foretage lokale indkøb, i det omfang varerne pris-, kvalitets- og funktionsmæssigt er konkurrencedygtige.